

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ο ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΥΣ
ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Αθήνα ..... 19 / 5 / 1999

Αριθ. Γ.ν.ω.μ. 6 .....

Π ρ ο ς

Το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας

Κλάδος ΛΑ και ΕΛ

Δ/νση Ασφαλείας

Τμήμα 1

Γρ. Λαμπράκη 150 - ΠΕΙΡΑΙΑΣ

Επί των τεθέντων με το υπ' αριθ. πρωτ. 3312.29β/
26/01/99 από 18-3-99 ερωτημάτων σας έχομεν την τιμή να
σας γνωρίσουμε ότι σύμφωνα με το άρθρ. 25 § 2 ν. 1756/88
η γνώμη μας είναι η ακόλουθη:

Ερώτημα πρώτο: Τελείται αξιόποινη πράξη σε
περίπτωση κατάπλου πλοίου υπό σημαία Ισημερινής Γουϊνέας
που φέρει έγγραφα Εθνικότητας ή (και) πιοτοποιητικά
ασφαλείας Ναυσιπλοΐας, που έχουν εκδοθεί από Οργανισμό,
του οποίου έχει αρθεί η εξουσιοδότηση από το Κράτος της
σημαίας του πλοίου;

Όπως αναφέρεται στο έγγραφό σας, γραφεία που
εδρεύουν στην αλλοδαπή, όπως είναι τα υπό την επωνυμία
INTERNATIONAL SHIPPING BUREAU και INTERNATIONAL REGISTER
OF SHIPPING, εκδίδουν έγγραφα εθνικότητας πλοίων στο
όνομα της Ισημερινής Γουϊνέας (EQUATORIAL GUINEA) ή
πιοτοποιητικά ασφαλείας της Ναυσιπλοΐας, μολονότι έχει

αρθεί η εξουσιοδότηση που έχουν λάβει από τις αρμόδιες αρχές της χώρας αυτής. Σε συνημμένο έγγραφό σας από 8-3-98 προς το ΥΠΕΞ, αναφέρεται ότι η πρώτη εταιρεία διατηρεί γραφεία στη Λεμεσό, στη Φλόριδα των ΗΠΑ, στη Ν. Υόρκη, στα Ην. Αραβικά Εμιράτα και στον Παναμά και ότι έχει αρθεί από 18-6-97 η εξουσιοδότηση που είχε λάβει η εταιρεία αυτή από τις αρχές της Ισημερινής Γουϊνέας αλλά συνεχίζει παρά ταύτα να εκδίδει έγγραφα Εθνικότητας και πιστοποιητικά αξιοπλοΐας πλοίων στο όνομα της χώρας αυτής.

Η απάντηση στο πρώτο ερώτημα είναι η ακόλουθη: Κατ'αρχήν θα πρέπει να έχετε το κείμενο της ανάκλησης για να διαπιστώσετε αν η ανάκληση αφορά τον μετά την 18-6-97 χρόνο και εφεξής, ή αν η ανάκληση ανατρέχει και στο χρόνο της πρώτης εξουσιοδότησης προς τα γραφεία αυτά, οπότε έχουν ανακληθεί και όλα τα έγγραφα εθνικότητας και τα πιστοποιητικά αξιοπλοΐας που οποτεδήποτε εξέδωσαν τα εν λόγω γραφεία. Αν η ανάκληση λειτουργεί μόνο μετά την 18-6-97 για τα πλοία που καταπλέουν σε Ελληνικούς λιμένες και έχουν εφοδιασθεί με ναυτιλιακά έγγραφα πριν από αυτό το χρονικό ορόσημο, κανένα πρόβλημα δεν δημιουργείται, ενώ όσα πλοία εφοδιάστηκαν μετά το χρονικό αυτό σημείο, ~~στερούνται~~ Ναυτιλιακών εγγράφων και σφραγίδας. Στην τελευταία κατηγορία ανήκουν και όλα τα πλοία σε περίπτωση που η ανάκληση δεν λειτουργεί για τον εφεξής μόνο χρόνο, αλλά ακυρώνει και όλες τις κατ'εξουσιοδότηση χορηγηθείσες εθνικότητες και πιστοποιήσεις αξιοπλοΐας μέχρι τον επίμαχο χρόνο, στο

ονομα της χώρας αυτής. Αν λοιπόν διαπιστωθεί καταπλους ενός τέτοιου πλοίου σε ελληνικό λιμάνι, θεωρείται ότι το πλοίο αυτό είναι αλλοδαπό αλλά ανιθαγενές, αφού στερείται εθνικότητας, και ναυτιλιακών εγγράφων. Επί του άνευ εθνικότητας πλοίου εφαρμόζεται η νομοθεσία του παρακτιού κράτους όπου καταπλέει. Τα πλοία αυτά αντιμετωπίζονται όπως τα πρόσωπα που δεν έχουν πατρίδα (Βλ. Κρίστη-Νικολετοπούλου: Η ιθαγένεια 1965 σελ. 22). Η επίδειξη τυχόν πλαστών εγγράφων στοιχειοθετεί το αδίκημα της χρήσης πλαστών εγγράφων (άρθρ. 216 § 1β ΠΚ), απόπειρας απάτης (42, 386 § 1α ΠΚ) και απόπειρας υφαρπαγής ψευδούς βεβαιώσεως (42, 220 ΠΚ) όταν επιχειρείται να χορηγηθεί άδεια απόπλου με πλαστά ναυτιλιακά έγγραφα ή όταν αποσιωπάται το γεγονός της ανάκλησης ή ακύρωσης τέτοιων εγγράφων από το κράτος της σημαίας, δηλαδή την Ισημερινή Γουϊνέα, οπότε τελούνται τα παραπάνω επίσης αδικήματα, πλην της χρήσεως πλαστών. Ταυτόχρονα θα εφαρμοσθεί και η διάταξη του άρθρ. 235 § 1 στοιχ. ζ' νόμ. 187/73 εάν διαπιστωθεί ότι στερείται το πλοίο ναυτιλιακών εγγράφων. Ο πλους ενός πλοίου χωρίς εθνικότητα, θεωρείται παράνομος και επειδή δεν υπόκειται στη δικαιοδοσία συγκεκριμένου κράτους, όλα τα κράτη έχουν συντρέχουσα δικαιοδοσία επάνω του (Βλ. Κ. Ιωάννου-Α. Στρατή "Το Δίκαιο της Θάλασσας 1998" σελ. 227). Επειδή το πλοίο αυτό δεν μπορεί να πλέει ελεύθερα, έπεται ότι δεν έχει τη δυνατότητα να ασκήσει το δικαίωμα της αβλαβούς διέλευσης, ούτε να προσεγγίσει σε λιμάνι.

Αν αυτό συμβεί, θα απαγορευθεί ο απόπλους μέχρι να εφοδιασθεί με ιθαγένεια (σημαία) και ναυτιλιακά έγγραφα. Οι ρυθμίσεις αυτές είναι σύμφωνες και με τη Σύμβαση του ΟΗΕ για το Δίκαιο της Θάλασσας, που εκύρωσε η Ελλάδα (ν. 2321/95 ΦΕΚ Α' 130/23-6-95) αλλά και η Ισημερινή Γουινέα (βλ. πίνακα χωρών στο βιβλίο The Law Of the Sea των Churchill-Lowe εκδ. 1991 σελ. 354-359).

Ερώτημα δεύτερο: Σε περίπτωση που ο πλοίαρχος ή ο πράκτορας του πλοίου κατ'εντολή του πλοιάρχου, επιτυγχάνει τη χορήγηση αδείας απόπλου εκ μέρους της Λιμενικής Αρχής ή αποπειράται να του χορηγηθεί άδεια απόπλου κάνοντας χρήση των ως άνω εγγράφων, τελείται αξιόποινή πράξη; Υπό τις διακρίσεις που προαναφέρθηκαν, εννοείται ότι το θέμα τίθεται μετά την πλήρη διακρίβωση ότι πρόκειται για πλοίο ~~αλλοδαπό,~~ ανιθαγενές, χωρίς σημαία και ναυτιλιακά έγγραφα. Επί του πλοίου αυτού που καταπλέει σε Ελληνικό λιμένα εφαρμόζεται σύμφωνα με τα προεκτεθέντα η ~~Ελληνική~~ νομοθεσία. Κατά το άρθρ. 234 γδ 187/73 πλοίαρχος ημεδαπού ή υπό ξενική σημαία πλοίου ενεργών απόπλου του υπο την διοίκηση του πλοίου άνευ προηγουμένου ελέγχου των ναυτιλιακών εγγράφων και αδείας απόπλου της οικίας Λιμενικής Αρχής τιμωρείται δια φυλακίσεως τουλάχιστον 2 μηνών. Στην ίδια ποινή υπόκειται και ο πράκτωρ ή ο αντιπρόσωπος του πλοιοκτήτη ή του εφοπλιστού, όστις εν γνώσει δεν ενεργεί προς παρεμπόδιση του τοιούτου απόπλου ως επίσης και ο επόμενος στην ιεραρχία αξιωματικός του πλοίου που εν γνώσει δέχεται τον χωρίς έλεγχο της

(7)

Λιμενικής Αρχής, απόπλου. Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται και για τα πλοία που φέρουν μεν σημαία αλλά στην πραγματικότητα είναι εξακριβωμένο ότι το κράτος της σημαίας έχει ανακαλέσει για δικούς του λόγους την ιθαγένεια του πλοίου (σημαία, εθνικότητα). Αν επομένως μετά από έλεγχο διαπιστωθεί η ανυπαρξία ή το ανίσχυρο των ναυτιλιακών εγγράφων η Λιμενική αρχή απαγορεύει τον απόπλου, μέχρι ότου εφοδιασθεί το πλοίο με ιθαγένεια (σημαία) και ναυτιλιακά έγγραφα. Αν ο πλοίαρχος ή ο πράκτωρ επιχειρήσει να παραπλανήσει τη Λιμενική Αρχή με έγγραφα άκυρα και ανύπαρκτα διαπράττεται το αδίκημα της υφαρπαγής ψευδούς βεβαιώσεως (άρθρ. 220 ΠΚ) τετελεσμένο ή εν αποπείρα. Φυσικά εφαρμόζονται και οι διατάξεις περί συμμετοχής (ηθική αυτοουργία κλπ) σύμφωνα με όσα προανέφερα στο πρώτο ερώτημα.

Ερώτημα τρίτο: Εάν απαγορεύεται ο απόπλους πλοίου σημαίας Ισπερινής Γουϊνέας, που είναι εφοδιασμένο με τα ως άνω έγγραφα (έγγραφο Εθνικότητας και πιστοποιητικό ασφάλειας λανσιπλοίας) με βάση ποιά διάταξη και ποιος νομιμοποιείται-υποχρεούται να επιβάλλει την ως άνω απαγόρευση;

Η άδεια απόπλου χορηγείται από την αρμόδια λιμενική αρχή ύστερα από έλεγχο των ως άνω ναυτιλιακών εγγράφων (άρθρ. 234 § 1 νδ 187/73). Η ίδια Αρχή είναι αρμόδια και για την αιτιολογημένη απαγόρευση του απόπλου εφ'όσον ως παράκτιο κράτος εφαρμόζει την ίδια νομοθεσία που έχει θεσπίσει και για τα ημεδαπά πλοία σύμφωνα με το

Διεθνές Δίκαιο και τις τοχουοοες Διεθνείς Συμβάσεις (Βλ. Churchill and Lowe: The Law of the sea 1991 p. 172) οι κυριότερες των οποίων είναι οι Law of the sea Convention (LOSC) και The high seas Convention (HSC) τις οποίες έχει κυρώσει η χώρα μας.

Ο Γνωμοδοτών Αντιεπιταγγελέας του Αρείου Πάγου

Βασίλειος Παπαδάκης

Ε.Ο.